

gyarországi zsidóság katasztrófájával. Az elsőben Siegfried Seidl volt a vádlott. Seidl előbb a theresienstadti koncentrációs tábor parancsnokaként, később a magyarországi Eichmann-féle Sonderkommando egyik vezetőjeként működött. A végleges megoldás programjának szakértőjeként különösen a székesfehérvári, egri, marosvásárhelyi, mátészalkai és nyíregyházi terület zsidóinak összeterelésében és deportálásában volt tevékeny. Seidlt háborús és népellenes bűntettekben marasztalták el, és 1946. október 4-én Bécsben kivégezték.

A második perben Franz Novak állt a bíróság elé, egy SS-százados, aki Eichmann szállítási tisztje volt, és összekötőként szolgált közte és a Birodalmi Szállítási Minisztérium között. E minőségben elsősorban az ő feladata volt a deportálóvonatok megszervezése. Novak tizenöt évig élt háborítatlanul Ausztriában a háború után, míg végül 1961-ben letartóztatták. Először 1964 novemberében ítélték feletre, és alacsonyabb rendű vádpontban találták bűnösnek: a bevagonírozás közbeni brutalitásban; a vád ugyanis megállapította, hogy Novak tudott arról, hogy az áldozatokat elegendő élelem és víz nélkül zsúfolták be a vagonokba. Mivel a tömeggyilkosság vádja alól mentesült, így csak nyolc-évi börtönre ítélték. Fellebbezés után a bécsi Oberlandesgericht (fellebbviteli bíróság) megsemmisítette az ítéletet, és új pert rendelt el. Az 1966 szeptemberében tartott második per után 1966. október 6-án a bíróság elrendelte Novak szabadon bocsátását, mivel az esküdtszék holtpontra jutott a tekintetben, hogy Novak megtagadhatatlan parancsra cselekedett-e. Novakot harmadízben azután fogták perbe, hogy a bécsi Oberlandesgericht az esküdtszék „elégtelen jogi felvilágosítása” alapján érvénytelenítette a felmentő ítéletet. Ennek a pernek az eredményeképpen, amely 1969. december 20-án kezdődött, Novakot ismét egy rendbeli büntetben találták bűnösnek, és kilencévi börtönbüntetésre ítélték. Ám az Oberlandesgericht újra egyetértett a védelem fellebbezésével, és 1971 augusztusában újabb pert rendelt el. A negyedik per 1972 márciusában folyt le, és az esküdtszék ugyanúgy foglalt állást, mint az első perbeli elődje. Így „a halál állomásfőnöke” egyetlen vádpontban, „tehervagonok túlszúfolásában” marasztaltattott el, és 1972. április 13-án hétévi börtönbüntetésre ítélték.¹²⁰

A magyar zsidóság elpusztítása tekintetében fontos volt Walter Dejaco és Fritz Karl Ertl SS-tisztek és építészek 1972-es bécsi pere is; ők voltak a tervezői az auschwitzi gázkamráknak és krematóriumi kemencéknek. Dejaco, holott 1961-ben feljelentés érkezett ellene az osztrák hatóságokhoz, tíz éven át továbbra is szabadon élhetett. Az 1972. január 18-án kezdődött tárgyalás után mindkét vádlott felmentést kapott a gyilkosság vádja alól, és március 10-én elbocsátották őket az őrizetből. Az